

ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
– ΑΛΒΑΝΙΑ –

Βρυξέλλες, 12 Σεπτεμβρίου 2025
(OR. en)

AD 15/25

LIMITE

CONF-ALB 12

ΕΓΓΡΑΦΟ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

Θέμα: ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

– Ομάδα κεφαλαίων 4: Πράσινο θεματολόγιο και βιώσιμη συνδεσιμότητα

ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

(σε συνέχεια της διαπραγματευτικής θέσης της Αλβανίας AD 10/25 CONF-ALB 9)

Ομάδα διαπραγματευτικών κεφαλαίων: 4

Πράσινο θεματολόγιο και βιώσιμη συνδεσιμότητα

Περιλαμβανομένων των κεφαλαίων 14 — Πολιτική μεταφορών, 15 — Ενέργεια, 21 — Διευρωπαϊκά δίκτυα, 27 — Περιβάλλον και κλιματική αλλαγή

Η παρούσα θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται στη γενική της θέση για τη διάσκεψη προσχώρησης με την Αλβανία (AD 5/22 CONF-ALB 2) και διέπεται από τις διαπραγματευτικές αρχές που περιέχονται σε αυτή, δηλαδή:

- οποιαδήποτε άποψη εκφράσουν είτε η Αλβανία είτε η ΕΕ σχετικά με κάποιο συγκεκριμένο κεφάλαιο των διαπραγματεύσεων δεν προδικάζει κατά κανένα τρόπο τη θέση που ενδέχεται να λάβουν σχετικά με άλλα κεφάλαια·
- οι συμφωνίες που επιτυγχάνονται κατά τις διαπραγματεύσεις σχετικά με συγκεκριμένα κεφάλαια, έστω και μερικές συμφωνίες, δεν μπορούν να θεωρηθούν οριστικές έως ότου επιτευχθεί γενική συμφωνία για όλα τα κεφάλαια·

καθώς και από τις απαιτήσεις που ορίζονται στα σημεία 2, 3, 5, 10, 16, 23, 26, 31, 38, 45, 46, 47 και 48 του διαπραγματευτικού πλαισίου.

Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να συνεχίσει τη διαδικασία για την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ και την ουσιαστική εφαρμογή και επιβολή του και, εν γένει, να αναπτύξει, πριν ακόμη από την προσχώρηση, πολιτικές και μέσα που να προσεγγίζουν όσο το δυνατό περισσότερο τις πολιτικές και τα μέσα της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία, στη θέση της AD 10/25 CONF-ALB 9, αποδέχεται το κεκτημένο της ΕΕ στο πλαίσιο της ομάδας κεφαλαίων 4 ως ίσχυε στις 16 Ιουνίου 2025 και ότι έως την ημερομηνία προσχώρησής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα είναι έτοιμη να το εφαρμόσει, εκτός από το κεφάλαιο 27 για το οποίο έχει ζητήσει μεταβατικά μέτρα στους τομείς της ποιότητας του αέρα, της ποιότητας των υδάτων, της διαχείρισης αποβλήτων, των χημικών ουσιών, και της ρύπανσης και της διαχείρισης κινδύνων στον βιομηχανικό τομέα.

Ως γενική απάντηση στα αιτήματα της Αλβανίας για μεταβατικά μέτρα, η ΕΕ υπενθυμίζει τη γενική διαπραγματευτική θέση της ότι τα μεταβατικά μέτρα είναι έκτακτα, έχουν περιορισμένη χρονική διάρκεια και εμβέλεια, και συνοδεύονται από σχέδιο με σαφώς καθορισμένα στάδια για την εφαρμογή του κεκτημένου. Τα μεταβατικά μέτρα δεν πρέπει ούτε να συνεπάγονται τροποποιήσεις κανόνων ή πολιτικών της ΕΕ, ούτε να παρεμποδίζουν την εύρυθμη λειτουργία τους, ούτε να οδηγούν σε σημαντική στρέβλωση του ανταγωνισμού. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία σχεδιάζει να εγκρίνει ειδικά σχέδια εφαρμογής οδηγίας/κανονισμού ως αναπόσπαστο μέρος της διαπραγματευτικής θέσης της Αλβανίας, και υπογραμμίζει ότι αποτελεί προϋπόθεση για περαιτέρω εργασίες σχετικά με τις μεταβατικές περιόδους, ιδίως προκειμένου να παρασχεθούν διαρκή, λεπτομερή και εγγεγραμμένα στον προϋπολογισμό προγράμματα ευθυγράμμισης με τις σχετικές οδηγίες / τους σχετικούς κανονισμούς. Για να καταστεί δυνατή η ουσιαστική εξέταση των αιτημάτων, η ΕΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό η Αλβανία να υποβάλει ειδικά σχέδια εφαρμογής οδηγίας/κανονισμού σε πρώιμο στάδιο των διαπραγματεύσεων και να συμπεριλάβει σε αυτά όλα τα στοιχεία που παρατίθενται κατωτέρω.

Η υποβολή των εν λόγω ειδικών σχεδίων εφαρμογής οδηγίας/κανονισμού δεν προδικάζει τη θέση της ΕΕ σχετικά με την αποδοχή των αιτημάτων της Αλβανίας για τις ζητούμενες μεταβατικές περιόδους. Η ΕΕ σημειώνει επίσης ότι η Αλβανία θα υποβάλλει τακτικά εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή των ειδικών σχεδίων εφαρμογής οδηγίας/κανονισμού.

1. Κεφάλαιο 14 — Πολιτική μεταφορών

Η ΕΕ σημειώνει τις προσπάθειες που έχει καταβάλει η Αλβανία για να ευθυγραμμιστεί με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα των **οδικών μεταφορών** και τονίζει ότι απαιτείται περαιτέρω πρόοδος.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία πρέπει να ευθυγραμμιστεί πλήρως με την οδηγία για την Ευρωβινιέτα¹, την οδηγία για τα ευρωπαϊκά συστήματα τηλεδιοδίων², το κεκτημένο όσον αφορά τα κόμιστρα και τα μέτρα σε περίπτωση κρίσης³, τα καθαρά οχήματα⁴, τα Συστήματα Ευφών Μεταφορών⁵ και τις υποδομές εναλλακτικών καυσίμων⁶. Επί του παρόντος, η νομοθεσία της Αλβανίας είναι μόνο εν μέρει ευθυγραμμισμένη με τη νομοθεσία για τα βάρη και τις διαστάσεις (WDD)⁷. Μολονότι οι ορισμοί είναι σύμφωνοι με την οδηγία, βασικά στοιχεία, όπως οι απαιτήσεις βάρους και μήκους, δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο.

¹ Οδηγία 1999/62/ΕΚ.

² Οδηγία (ΕΕ) 2019/520.

³ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4058/89 και κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3916/90.

⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2019/1161.

⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2010/40.

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1804.

⁷ Οδηγία 96/53/ΕΚ.

Η ΕΕ τονίζει την ανάγκη περαιτέρω ευθυγράμμισης και την ανάγκη δημιουργίας εθνικών σημείων πρόσβασης, όπως απαιτείται βάσει του προηγούμενου κεκτημένου στον τομέα των Συστημάτων Ευφών Μεταφορών.

Η ΕΕ σημειώνει ως θετικές τις προσπάθειες της Αλβανίας να συμμορφωθεί πλήρως με τις απαιτήσεις του κεκτημένου της ΕΕ για τη διαχείριση της ασφάλειας των οδικών υποδομών. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι στον τομέα των διακριτικών σημάτων και της οδικής ασφάλειας, η νομοθεσία δεν έχει ακόμη ευθυγραμμιστεί πλήρως με το κεκτημένο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας για τη διασυννοριακή ανταλλαγή πληροφοριών για τροχαίες παραβάσεις σχετικές με την οδική ασφάλεια⁸.

Η ΕΕ σημειώνει ως θετική την ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το κεκτημένο για την κατάρτιση των οδηγών⁹ και χαιρετίζει την αναφερόμενη ευθυγράμμισή της με το κεκτημένο για τις άδειες οδήγησης¹⁰. Η ΕΕ τονίζει ότι η εθνική νομοθεσία πρέπει να ευθυγραμμιστεί πλήρως με τις διατάξεις της ΕΕ σχετικά με τις διαστάσεις και το βάρος των οχημάτων¹¹. Η ΕΕ τονίζει την ανάγκη ευθυγράμμισης με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τους οδικούς μεταφορείς¹² και την πρόσβαση στην αγορά εμπορευματικών μεταφορών¹³. Η ΕΕ τονίζει τη σημασία της πλήρους εφαρμογής του κεκτημένου για τις διεθνείς μεταφορές επιβατών¹⁴, ιδίως όσον αφορά τις νέες διατάξεις που εισήγαγε η πρώτη δέσμη μέτρων για την κινητικότητα.

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Αλβανίας με τις κοινωνικές διατάξεις, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου οδήγησης και των περιόδων ανάπαυσης¹⁵, και ζητεί να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την πλήρη εφαρμογή. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να διασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή όσον αφορά τους ταχογράφους και να ολοκληρώσει τη μετάβαση σε έξυπνους ταχογράφους.

Όσον αφορά τις **σιδηροδρομικές μεταφορές**, η ΕΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για τα μέτρα που έχουν ληφθεί όσον αφορά τον διαχωρισμό της διαχείρισης της υποδομής και των σιδηροδρομικών δραστηριοτήτων, που αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του ενιαίου ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού χώρου. Η ΕΕ ζητεί να συνεχιστούν οι βελτιώσεις όσον αφορά την ασφάλεια των σιδηροδρόμων, το θεσμικό πλαίσιο και τα πρότυπα διαλειτουργικότητας, καθώς και η στενότερη συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Σιδηροδρόμων. Η ΕΕ τονίζει επίσης ότι η Αλβανία πρέπει να ευθυγραμμιστεί με το Ευρωπαϊκό Σιδηροδρομικό Δίκτυο για ανταγωνιστικές εμπορευματικές μεταφορές¹⁶ και να το εφαρμόσει, εξασφαλίζοντας μεγαλύτερη ενσωμάτωση στο δίκτυο μεταφορών της ΕΕ.

⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2015/413.

⁹ Οδηγία (ΕΕ) 2022/2561.

¹⁰ Οδηγία 2006/126/ΕΚ.

¹¹ Δεδομένου ότι ορισμένες τιμές για τα βαρέα επαγγελματικά οχήματα διαφέρουν από εκείνες που ορίζονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 96/53/ΕΚ.

¹² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1071/2009.

¹³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1072/2009.

¹⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1073/2009 και κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 361/2014.

¹⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 561/2006.

¹⁶ Οδηγία 2012/34/ΕΕ όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2016/2370, και οι σχετικές εκτελεστικές πράξεις.

Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ευθυγραμμιστεί με την **οδηγία για τις συνδυασμένες μεταφορές**¹⁷, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ευθυγράμμισης με τη στροφή της ΕΕ προς τις σιδηροδρομικές και πλωτές μεταφορές.

Η ΕΕ χαιρετίζει την ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ για τα **δικαιώματα των επιβατών** αεροπορικών μεταφορών και προτρέπει την Αλβανία να ευθυγραμμιστεί περαιτέρω με τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν, πλωτών και σιδηροδρομικών μεταφορών¹⁸, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων της ΕΕ σχετικά με την ευθύνη των μεταφορέων, καθώς και όσον αφορά την ενίσχυση των φορέων επιβολής και των δραστηριοτήτων εποπτείας τους.

Η ΕΕ σημειώνει πρόοδο της Αλβανίας όσον αφορά την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα της **αεροπορίας** σε σχέση με την πρόσβαση στην αγορά. Η ΕΕ χαιρετίζει την ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τα αερολιμενικά τέλη και τις υπηρεσίες εδάφους. Η ΕΕ υπογραμμίζει την ανάγκη να ευθυγραμμιστεί η Αλβανία με το κεκτημένο όσον αφορά την αεροπορική ασφάλεια, τα αεροδρόμια, το ιπτάμενο προσωπικό, τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη, την ασφάλεια των πληροφοριών, τις υπηρεσίες, την έρευνα για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό (SESAR), τη λειτουργία της αγοράς, τον περιβαλλοντικό θόρυβο, τον χρόνο εργασίας, την αεροπορική προστασία, καθώς και την αναφορά περιστατικών και τις έρευνες αεροπορικών ατυχημάτων και συμβάντων. Η ΕΕ σημειώνει επίσης τη μερική ευθυγράμμιση της Αλβανίας όσον αφορά την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας και τονίζει την ανάγκη να συνεχιστούν οι προσπάθειες ευθυγράμμισης στον τομέα αυτόν.

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ για τις **θαλάσσιες μεταφορές και την ασφάλεια στη θάλασσα** και ενθαρρύνει περαιτέρω βελτιώσεις στο νομικό της πλαίσιο για τη διευκόλυνση του εμπορίου, κυρίως όσον αφορά τη διαλειτουργικότητα, την υποβολή εκθέσεων και τις τεχνικές προδιαγραφές. Η ΕΕ τονίζει την ανάγκη ευθυγράμμισης της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ για τους θαλάσσιους λιμένες και την ασφάλεια στη ναυτιλία, συμπεριλαμβανομένων τομέων όπως η παρακολούθηση της κυκλοφορίας των πλοίων, οι απαιτήσεις σχεδιασμού των δεξαμενόπλοιων και ο έλεγχος του κράτους σημαίας. Η ΕΕ ενθαρρύνει τις συνεχείς προσπάθειες ευθυγράμμισης με το κεκτημένο για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της ρύπανσης, με παράλληλη τήρηση των απαιτήσεων του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ) και της επιτροπής ασφάλειας στη ναυτιλία και πρόληψης της ρύπανσης από τα πλοία.

¹⁷ Οδηγία 92/106/ΕΟΚ.

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 181/2011, κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2010, κανονισμός (ΕΕ) 2021/782.

Η ΕΕ χαιρετίζει τη διαγραφή της Αλβανίας από τη «μαύρη λίστα» του μνημονίου συνεννόησης των Παρισίων για τον έλεγχο των πλοίων από το κράτος του λιμένα (ΜΣ των Παρισίων) και σημειώνει την τρέχουσα καταχώρισή της στον «γκρίζο κατάλογο». Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να επιταχύνει την ευθυγράμμισή της με το κεκτημένο για τον έλεγχο των πλοίων από το κράτος του λιμένα και την καλεί να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για να προσχωρήσει στο ΜΣ των Παρισίων.

Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να ευθυγραμμιστεί πλήρως με το κεκτημένο για την ενίσχυση της ασφαλείας των λιμένων¹⁹ και με τον κανονισμό για τη βελτίωση της ασφάλειας στα πλοία και στις λιμενικές εγκαταστάσεις²⁰, που υπερβαίνουν τα διεθνή υποχρεωτικά μέτρα του Διεθνούς Κώδικα για την Ασφάλεια των Πλοίων και των Λιμενικών Εγκαταστάσεων του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού.

Η ΕΕ σημειώνει ότι στην Αλβανία δεν υπάρχουν **εσωτερικές πλωτές οδοί**, ότι υπάρχει μόνο ναυσιπλοΐα αναψυχής σε λίμνες, και ότι δεν υπάρχουν κοινές λεκάνες με την ΕΕ, αν και έχουν συναφθεί διεθνείς συμφωνίες μεταφορών για τις λίμνες με τη Βόρεια Μακεδονία και το Μαυροβούνιο. Η ΕΕ υπογραμμίζει την ανάγκη να ευθυγραμμιστεί η Αλβανία με το κεκτημένο όσον αφορά τα σκάφη, την πρόσβαση στην αγορά, τις θέσεις εργασίας και τις δεξιότητες και τα περιβαλλοντικά πρότυπα. Το κεκτημένο για τα συστήματα πληροφοριών εσωτερικής ναυσιπλοΐας μπορεί να εφαρμοστεί στην Αλβανία μόνον εάν η χώρα προτίθεται να ενσωματώσει τις λίμνες της στα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών.

Η ΕΕ τονίζει τη σημασία του να είναι τα περιβαλλοντικά ζητήματα ενσωματωμένα στον τομέα των μεταφορών και καλεί την Αλβανία να τα συμπεριλάβει κατά τη φάση εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ στον τομέα των μεταφορών.

Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να συνεχίσει να **καταπολεμά τη διαφθορά στον τομέα της πολιτικής μεταφορών**, με τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων υπέρ της ακεραιότητας, της λογοδοσίας και της διαφάνειας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, τις άδειες και τα διπλώματα, και τις επιθεωρήσεις.

¹⁹ Οδηγία (ΕΚ) 2005/65

²⁰ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 725/2004

2. Κεφάλαιο 15 — Ενέργεια

Η ΕΕ εκφράζει, σε σχέση με την **οριζόντια νομοθεσία για την ενέργεια**, την ικανοποίησή της για το εθνικό σχέδιο της Αλβανίας για την ενέργεια και το κλίμα για την περίοδο 2021-2030 και καλεί την Αλβανία να ολοκληρώσει την επανεξέταση και την επικαιροποίησή του σύμφωνα με τους στόχους και τις συστάσεις της Ενεργειακής Κοινότητας για το 2030. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να ευθυγραμμίσει περαιτέρω την εθνική της νομοθεσία με τον κανονισμό για τη διακυβέρνηση²¹ και να παράσχει ιστορικό επιδόσεων όσον αφορά την εφαρμογή.

Η ΕΕ τονίζει την ανάγκη να ενσωματωθούν οι στόχοι για την **ενεργειακή απόδοση** της Ενεργειακής Κοινότητας για το 2030. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να επιταχύνει τη νομοθετική και θεσμική της ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση και δη με την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση²² και την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων²³, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων εφαρμοστέων κυρώσεων. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να αναπτύξει περαιτέρω τη νομοθεσία της εφαρμόζοντας μακροπρόθεσμη στρατηγική ανακαινίσεων και ευθυγραμμίζοντας την με τα πρότυπα οικολογικού σχεδιασμού και προϊόντων. Η ΕΕ σημειώνει ως θετική την ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ για την ενεργειακή επισήμανση²⁴, ένα βήμα που συμβάλλει στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

Η ΕΕ χαιρετίζει τη φιλοδοξία της Αλβανίας όσον αφορά τους στόχους για τις **ανανεώσιμες πηγές ενέργειας** και τονίζει την ανάγκη να ολοκληρωθεί η ευθυγράμμισή της με το κεκτημένο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ιδίως όσον αφορά τα βιοκαύσιμα. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να ολοκληρωθεί το κεκτημένο²⁵ της ΕΕ σχετικά με τις αδειοδοτήσεις ώστε να επιταχυνθεί η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να μεριμνήσει ώστε να είναι σε θέση να προωθήσει την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές²⁶.

Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να εγγυηθεί την **ασφάλεια του εφοδιασμού** σε φυσικό αέριο, ηλεκτρική ενέργεια και πετρέλαιο, διατηρώντας επαρκή αποθέματα και ξεκινώντας να τα δημιουργεί. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία, σε σχέση με το φυσικό αέριο, να θέσει σε εφαρμογή βασικές διατάξεις για τον μηχανισμό επιμερισμού των βαρών και να ολοκληρώσει τις διαδικασίες πιστοποίησης. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία, σε σχέση με την ηλεκτρική ενέργεια, να ευθυγραμμιστεί με το κεκτημένο για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων²⁷. Η ΕΕ τονίζει τη σημασία της περαιτέρω ευθυγράμμισης με το κεκτημένο για τα πετρελαϊκά αποθέματα²⁸.

²¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999

²² Οδηγία (ΕΕ) 2018/2002

²³ Οδηγία 2010/31/ΕΕ όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2018/844. Το εν λόγω νομικό πλαίσιο καταργήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2024/1275 (αναδιατύπωση).

²⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369

²⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2577

²⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ

²⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/941

²⁸ Οδηγία 2009/119/ΕΚ του Συμβουλίου

Η ΕΕ σημειώνει την πρόοδο της Αλβανίας όσον αφορά τη **δέσμη μέτρων για την ενοποίηση του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας**²⁹ και ζητεί πλήρη ευθυγράμμιση και εφαρμογή. Η ΕΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για τον διαχωρισμό και την πιστοποίηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και επισημαίνει τα βήματα που έχουν γίνει για να δημιουργηθεί μια ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να ευθυγραμμιστεί με τις κατευθυντήριες γραμμές για την κατανομή δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης, με τις κατευθυντήριες γραμμές για την εξισορρόπηση ηλεκτρικής ενέργειας και για τη μελλοντική κατανομή δυναμικότητας, με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη λειτουργία του συστήματος και με τον κώδικα δικτύου για τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης, και να εφαρμόσει ενδοημερήσια αγορά για την περαιτέρω ενσωμάτωσή της στα περιφερειακά και ενωσιακά συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας.

Η ΕΕ σημειώνει τις προσπάθειες της Αλβανίας για ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της **εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου**³⁰ και ζητεί μετ' επιτάσεως να εφαρμοστεί πλήρως ιδίως το μοντέλο «ολοκληρωμένος REMIT» και οι απαιτήσεις του Οργανισμού της ΕΕ για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας³¹. Η ΕΕ τονίζει τη συνεχιζόμενη εφαρμογή των κανόνων της αγοράς φυσικού αερίου μέσω των εξουσιών της ρυθμιστικής αρχής ενέργειας.

Η ΕΕ αναγνωρίζει τη μερική ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το **κεκτημένο της Ευρατόμ** όσον αφορά **την πυρηνική ασφάλεια, την ακτινοπροστασία και τις πυρηνικές διασφαλίσεις**. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ολοκληρώσει τη νομοθετική, θεσμική και επιχειρησιακή της ευθυγράμμιση με τις απαιτήσεις της Ευρατόμ. Αυτό περιλαμβάνει τη διασφάλιση ότι όλο το πρωτογενές και παράγωγο δίκαιο της Ευρατόμ —που εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, είτε παράγουν πυρηνική ενέργεια είτε όχι— είναι επαρκώς ενσωματωμένο στο εθνικό της δίκαιο. Επιπλέον, η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να εντείνει τις προσπάθειές της για να ενταχθεί στην ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών σε περίπτωση εκτάκτου κινδύνου από ακτινοβολίες στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ECURIE) και στην Ευρωπαϊκή πλατφόρμα ανταλλαγής δεδομένων ακτινοβολίας (EURDEP). Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να συνεχίσει να **καταπολεμά τη διαφθορά στον τομέα της ενεργειακής πολιτικής**, με τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων υπέρ της ακεραιότητας, της λογοδοσίας και της διαφάνειας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, τις άδειες και τα διπλώματα, και τις επιθεωρήσεις.

²⁹ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944, κανονισμός (ΕΕ) 2019/943, κανονισμός (ΕΕ) 2019/942 και κανονισμός (ΕΕ) 2019/941

³⁰ Οδηγία 2009/73/ΕΚ συμπεριλαμβανομένων κωδίκων δικτύου φυσικού αερίου, κανονισμός (ΕΕ) 2017/460, κανονισμός (ΕΕ) 2017/459, και κανονισμός (ΕΕ) 703/2015, κανονισμός (ΕΕ) 1227/2011

³¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/942

3. Κεφάλαιο 21 — Διευρωπαϊκά δίκτυα

Η ΕΕ υπογραμμίζει την ανάγκη ευθυγράμμισης της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ για τα **διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας (ΔΕΔ-Ε)**. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να θεσπίσει μακροπρόθεσμο σχεδιασμό υποδομών, να εφαρμόσει τις αναγκαίες στρατηγικές, να διερευνήσει τις δυνατότητες για υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, για την ανάπτυξη συναφών δικτύων και για την απανθρακοποίηση της βιομηχανίας και των μεταφορών, καθώς και να αξιολογήσει τις ανάγκες επενδύσεων σε υποδομές, ιδίως στη μεταφορά και αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και την έξυπνη ανάπτυξη των δικτύων. Η ΕΕ υπογραμμίζει την ανάγκη να ενισχύσει η Αλβανία την αποτελεσματικότητα και την περιβαλλοντική συμμόρφωση των διαδικασιών αδειοδότησης για υποδομές.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει εν μέρει ευθυγραμμιστεί με τα **διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)** και παροτρύνει τη χώρα να ευθυγραμμιστεί πλήρως με το σχετικό κεκτημένο της ΕΕ και να μεριμνήσει για την επιβολή του σε όλους τους τρόπους μεταφοράς. Η ΕΕ εφιστά επίσης την προσοχή της Αλβανίας στον νέο κανονισμό ΔΕΔ-Μ³², ο οποίος τέθηκε σε ισχύ το 2024. Η ΕΕ τονίζει ότι είναι ανάγκη να ενισχύσει η Αλβανία το θεσμικό της πλαίσιο και τη διοικητική της ικανότητα για την ανάπτυξη και την παρακολούθηση του ΔΕΔ-Μ. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να αναπτύξει τα μελλοντικά έργα προτεραιότητας του δικτύου ΔΕΔ-Μ και να πραγματοποιήσει σταθερά βήματα προόδου προς την ολοκλήρωση των έργων για τον ευρωπαϊκό διάδρομο μεταφορών Δυτικών Βαλκανίων — Ανατολικής Μεσογείου.

Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να συνεχίσει να **καταπολεμά τη διαφθορά στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων**, με τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων υπέρ της ακεραιότητας, της λογοδοσίας και της διαφάνειας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, τις άδειες και τα διπλώματα, και τις επιθεωρήσεις.

4. Κεφάλαιο 27 — Περιβάλλον και κλιματική αλλαγή

Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να εξασφαλίσει την ενσωμάτωση των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας στη χάραξη και την εφαρμογή άλλων τομεακών πολιτικών, καθώς και την προώθηση της ανάπτυξης που χαρακτηρίζεται από αποδοτική χρήση των πόρων, χαμηλές εκπομπές και ανθεκτικότητα απέναντι στην κλιματική αλλαγή. Η ΕΕ τονίζει επίσης ότι η εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία θα πρέπει να αποτυπώνεται ήδη σε όλες τις νέες επενδύσεις, σύμφωνα με το κεκτημένο.

³² Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1679

Η ΕΕ σημειώνει την πρόοδο που έχει πραγματοποιήσει η Αλβανία ως ένα βαθμό όσον αφορά την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ στην **οριζόντια περιβαλλοντική νομοθεσία**, την συχνά αναφερόμενη ως «περιβαλλοντικό κράτος δικαίου», αλλά υπογραμμίζει ότι χρειάζεται να βελτιώσει σημαντικά η Αλβανία τη νομοθετική ευθυγράμμιση και εφαρμογή στον τομέα αυτό. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι θα πρέπει να ενισχυθούν οι επιθεωρήσεις και η ικανότητα επιβολής προκειμένου ιδίως να προλαμβάνονται και να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικότερα τα περιβαλλοντικά εγκλήματα. Η ΕΕ σημειώνει ότι απαιτείται περαιτέρω ευθυγράμμιση όσον αφορά τις περιβαλλοντικές αξιολογήσεις σχεδίων, προγραμμάτων και έργων. Η ΕΕ προτρέπει την Αλβανία να διασφαλίσει την αποτελεσματική ευθυγράμμιση και εφαρμογή της οδηγίας για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ)³³ και της οδηγίας για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση (ΣΠΕ)³⁴ χάρη στην διεξαγωγή σφαιρικών εκτιμήσεων επιπτώσεων που θα εξασφαλίζουν ότι η έγκριση των σχετικών σχεδίων και προγραμμάτων του δημόσιου τομέα, καθώς και η έγκριση διαφόρων δημοσίων και ιδιωτικών έργων συνάδουν με το κεκτημένο της ΕΕ ως προς τις περιβαλλοντικές αξιολογήσεις, με πραγματική συμμετοχή του κοινού στην φάση του σχεδιασμού έργων και σχεδίων που αφορούν το περιβάλλον. Προς υποστήριξη της προσπάθειας αυτής, η Αλβανία ενθαρρύνεται να ενισχύσει τη διοικητική της ικανότητα και τις διοικητικές της δομές και να επενδύσει σημαντικούς πόρους.

Η ΕΕ σημειώνει ότι οι τροποποιήσεις του νόμου για τις προστατευόμενες περιοχές (νόμος αριθ. 21/2024) και η επέκταση της νομοθεσίας του 2015 για τις στρατηγικές επενδύσεις έχουν εγείρει ανησυχίες, καθώς οδηγούν σε εκτεταμένες τουριστικές και βιομηχανικές επενδύσεις σε προστατευόμενες περιοχές και πλέον επιτρέπουν δραστηριότητες οι οποίες ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο τις οικολογικές αξίες και τις αξίες βιοποικιλότητας της Αλβανίας, συμπεριλαμβανομένων δυνητικών περιοχών Natura 2000, σε αντίθεση με τα πρότυπα της ΕΕ.

Η ΕΕ χαιρετίζει τη δέσμευση της Αλβανίας να έχει ευθυγραμμιστεί με την οδηγία ΣΠΕ έως το 2026 και με την οδηγία ΕΠΕ έως το 2027, παράλληλα με την πρόθεσή της να εγκρίνει σχέδιο δράσης το 2027 που θα περιλαμβάνει ανάπτυξη ικανοτήτων, χάρτη πορείας και παρακολούθηση. Η ΕΕ λαμβάνει επίσης υπό σημείωση την πρόθεση της Αλβανίας να εξασφαλίσει ότι, έως το 2027, όλες οι επενδύσεις σε υποδομές και όλες οι περιβαλλοντικές εκτιμήσεις θα συμμορφώνονται πλήρως με το κεκτημένο της ΕΕ και θα προβλέπουν κατάλληλο συντονισμό και αξιολόγηση των επιπτώσεων.

³³ Οδηγία 2011/92/ΕΕ όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2014/52/ΕΕ

³⁴ Οδηγία 2001/42/ΕΚ

Η ΕΕ σημειώνει επίσης την πρόοδο της Αλβανίας όσον αφορά την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο του Aarhus, ιδίως σε σχέση με την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, και παροτρύνει τη χώρα να συνεχίσει τις προσπάθειες αυτές.

Επισημαίνει δε την ανάγκη για ακόμη πιο εμπεριστατωμένη προσπάθεια να εξασφαλιστεί ότι το κοινό, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, θα μπορεί να προβάλλει ενστάσεις στα σχέδια και ζητεί από την Αλβανία ταχεία δράση για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων, σε ευθυγράμμιση με το κεκτημένο του Aarhus. Η ΕΕ επαναλαμβάνει ότι είναι εξίσου σημαντικό να διασφαλιστεί η πρόσβαση μεμονωμένων ατόμων και ΜΚΟ στα εθνικά δικαστήρια σύμφωνα με τα καθιερωμένα πρότυπα πρόσβασης στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τη φύση, την ποιότητα του αέρα και τα ύδατα, όπου δεν υπάρχουν ρητές διατάξεις του παράγωγου δικαίου της ΕΕ αλλά μόνο νομολογία. Ωστόσο, η ΕΕ εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι, στην πράξη, τα μεγαλύτερα επενδυτικά έργα υποδομής έχουν προχωρήσει χωρίς επαρκείς διαδικασίες διαφάνειας και διαβούλευσης.

Η ΕΕ υπογραμμίζει την ευθυγράμμιση της Αλβανίας με την οδηγία INSPIRE³⁵ και την καλεί να αναπτύξει περαιτέρω την υποδομή χωρικών δεδομένων της και να καταστήσει τα γεωχωρικά περιβαλλοντικά δεδομένα διαθέσιμα και προσβάσιμα. Η ΕΕ εκφράζει επίσης την ικανοποίησή της για τη σύσταση διοργανικής ομάδας κατά του περιβαλλοντικού εγκλήματος και υπογραμμίζει την ανάγκη να ευθυγραμμιστεί η Αλβανία με την οδηγία για το περιβαλλοντικό έγκλημα³⁶. Η ΕΕ υπογραμμίζει εξάλλου ότι η Αλβανία πρέπει να ευθυγραμμιστεί με την οδηγία για την περιβαλλοντική ευθύνη³⁷. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να συμμετάσχει ενεργά στα υφιστάμενα δίκτυα εφαρμογής του περιβαλλοντικού δικαίου της ΕΕ για τους επαγγελματίες του περιβάλλοντος (π.χ. IMPEL, ENPE, EUFJE και EnviCrimeNet) και τονίζει τη σημασία που έχει η ενίσχυση των ικανοτήτων των παραγόντων και της ανθεκτικότητάς τους σε απόπειρες αθέμιτης επιρροής καθ' όλο το μήκος της αλυσίδας επιβολής, όπως το δικαστικό σώμα και οι επιθεωρήσεις περιβάλλοντος. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει επωφεληθεί από τις πρωτοβουλίες του προγράμματος LIFE και την ενδιαφέρει μελλοντικά η πλήρης συμμετοχή στο πρόγραμμα. Η ΕΕ υπογραμμίζει επίσης τη σημασία της εξασφάλισης αξιόπιστου δημοσιονομικού σχεδιασμού για τη μελλοντική εφαρμογή του κεκτημένου.

³⁵ Οδηγία 2007/2/EK για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (INSPIRE).

³⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1203

³⁷ Οδηγία 2004/35/EK

Η ΕΕ σημειώνει την ανάγκη να καταβάλει η Αλβανία περαιτέρω προσπάθειες για να ενισχύσει την ευθυγράμμισή της με το κεκτημένο της ΕΕ στην **ποιότητα του αέρα**, μεταξύ άλλων με την επέκταση και τη βελτίωση του συστήματος παρακολούθησης της ατμόσφαιρας. Η ΕΕ προτρέπει την Αλβανία να συνεχίσει τις προσπάθειές της για την ευθυγράμμιση και την εφαρμογή του κεκτημένου στην ποιότητα του αέρα, να ενισχύσει το υφιστάμενο σύστημα παρακολούθησης και τις δομές που είναι επιφορτισμένες με τη συλλογή και την επεξεργασία δεδομένων και τη μελλοντική υποβολή εκθέσεων στην Επιτροπή, να ενισχύσει τη διοικητική ικανότητα και να επενδύσει στους ανθρώπινους πόρους και στον εξοπλισμό που είναι αναγκαίοι. Η ΕΕ επισημαίνει την ανάγκη να συνεχιστούν οι προσπάθειες της Αλβανίας για περαιτέρω μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Η ΕΕ λαμβάνει υπό σημείωση τα σχέδια της Αλβανίας για επικαιροποίηση έως το 2026 της στρατηγικής για την ποιότητα του αέρα, καθώς και του σχετικού σχεδίου διαχείρισης, να επεκτείνει την παρακολούθηση και να αναπτύξει τη μοντελοποίηση έως το 2028 και να διασφαλίσει τη σε πραγματικό χρόνο πρόσβαση του κοινού σε δεδομένα για την ποιότητα του αέρα έως το 2027. Η ΕΕ προτρέπει επίσης την Αλβανία να κυρώσει το πρωτόκολλο του Γκέτεμποργκ στο πλαίσιο της σύμβασης για τη διαμεθοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας πριν από την προσχώρηση.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει ζητήσει μεταβατική περίοδο εξαίρεσης από την πλήρη εφαρμογή των άρθρων 13 και 19 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/2881 για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και για καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη έως το 2036 ή επί 6 έτη μετά την ημερομηνία προσχώρησης στην ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς υποστήριξη αυτού του αιτήματος. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να επανεξετάσει το αίτημά της για το άρθρο 19. Η ΕΕ θεωρεί ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία προτού να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού για το άρθρο 13 και καλεί την Αλβανία να υποβάλει λεπτομερές ειδικό σχέδιο εφαρμογής της οδηγίας που θα περιλαμβάνει:

- α) την τρέχουσα κατάσταση των διαθέσιμων μέσων παρακολούθησης,
- β) τα σημερινά επίπεδα ρύπων,
- γ) τα διαθέσιμα επί του παρόντος εργαλεία για την παρακολούθηση των εκπομπών,
- δ) χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής συμμόρφωσης με τις οριακές τιμές.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει ζητήσει μεταβατική περίοδο εξαίρεσης από την πλήρη εφαρμογή του άρθρου 4 και του παραρτήματος II της οδηγίας (ΕΕ) 2016/2284 σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων (οδηγία ΕΑΟΕ). έως το 2036 ή για περίοδο έξι ετών μετά την ημερομηνία προσχώρησης στην ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς υποστήριξη αυτού του αιτήματος. Η ΕΕ θεωρεί ωστόσο ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία προτού να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού και καλεί την Αλβανία να υποβάλει λεπτομερές ειδικό σχέδιο εφαρμογής της οδηγίας που θα περιλαμβάνει:

- α) την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά τις ατμοσφαιρικές εκπομπές και τις εν εξελίξει προσπάθειες για τη μείωσή τους,
- β) τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει στην προσπάθεια επίτευξης των στόχων μείωσης των εκπομπών,
- γ) τα διαθέσιμα επί του παρόντος εργαλεία για την παρακολούθηση των εκπομπών,
- δ) χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής εισαγωγής οριακών τιμών.

Η ΕΕ λαμβάνει υπό σημείωση το καλό επίπεδο ευθυγράμμισης της Αλβανίας όσον αφορά τα πτητικά οργανικά συστατικά (VOC) στα χρώματα και το μερικό επίπεδο ευθυγράμμισής της με τις εκπομπές VOC. Η ΕΕ προτρέπει την Αλβανία να εφαρμόσει τις οδηγίες και να διαθέσει τους κατάλληλους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει ζητήσει μεταβατική περίοδο εξαίρεσης από την πλήρη εφαρμογή του άρθρου 3 της οδηγίας 2009/126/ΕΚ σχετικά με τη φάση II της ανάκτησης ατμών βενζίνης κατά τη διάρκεια του ανεφοδιασμού μηχανοκίνητων οχημάτων σε πρατήρια καυσίμων, καθώς και από το άρθρο 3 παράγραφος 1, το άρθρο 4 παράγραφος 1, το άρθρο 5 παράγραφος 1 και το άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας 94/63/ΕΚ, της 20ής Δεκεμβρίου 1994, για τον έλεγχο των εκπομπών πτητικών οργανικών ουσιών που προέρχονται από την αποθήκευση βενζίνης και τη διάθεσή της από τις τερματικές εγκαταστάσεις στους σταθμούς διανομής καυσίμων έως το 2036 ή για περίοδο 6 ετών μετά την ημερομηνία προσχώρησης στην ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς υποστήριξη αυτών των δύο αιτημάτων στον τομέα του κεκτημένου στις πτητικές οργανικές ενώσεις. Η ΕΕ θεωρεί ωστόσο ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία προτού να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού και καλεί την Αλβανία να υποβάλει τα αντίστοιχα λεπτομερή ειδικά σχέδια εφαρμογής της οδηγίας που θα περιλαμβάνει:

- α) την τρέχουσα κατάσταση και τις διαθέσιμες τεχνολογίες στις πτητικές οργανικές ενώσεις,
- β) τις επενδύσεις που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ,
- γ) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ.

Η ΕΕ λαμβάνει υπό σημείωση τη μερική μόνο ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το κεκτημένο στον τομέα της **διαχείρισης αποβλήτων** και την ανάγκη να καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για την επίτευξη προόδου στον τομέα αυτό, μεταξύ άλλων με την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων τόσο της παραγωγής όσο και της επεξεργασίας αποβλήτων. Η ΕΕ λαμβάνει επίσης υπό σημείωση τη μερική ευθυγράμμιση της Αλβανίας με την οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα³⁸, την οδηγία για τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού³⁹, τον κανονισμό για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας⁴⁰ και με το μεγαλύτερο μέρος του κεκτημένου της ΕΕ για τα απόβλητα. Η ΕΕ τονίζει την ανάγκη ευθυγράμμισης με το κεκτημένο⁴¹ για τα πλαστικά μίας χρήσης. Η ΕΕ σημειώνει εξάλλου το νέο κεκτημένο για τα απόβλητα όσον αφορά τη μεταφορά αποβλήτων⁴² και τις μπαταρίες⁴³, το οποίο θεσπίζει αυστηρότερες απαιτήσεις βιωσιμότητας και διαχείρισης αποβλήτων. Η ΕΕ προτρέπει σε ακόμη μεγαλύτερη ενσωμάτωση των πτυχών της κυκλικής οικονομίας και δη στην εξέταση εκείνων των πτυχών του κύκλου ζωής των προϊόντων που δεν σχετίζονται με τα απόβλητα.

Η ΕΕ λαμβάνει υπό σημείωση τη δέσμευση της Αλβανίας να ενισχύσει το επίπεδο σύγκλισης της αλβανικής νομοθεσίας με το κεκτημένο της ΕΕ στη διαχείριση αποβλήτων και να βελτιώσει και να ενισχύσει το εσωτερικό σύστημα διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης σε λειτουργία της εθνικής υπηρεσίας αποβλήτων, και να θεσπίσει συνεπώς εντός του 2025 νέο νόμο για τη διαχείριση των αποβλήτων, καθώς και νόμο για τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού.

³⁸ Οδηγία 2008/98/ΕΕ

³⁹ Οδηγία 2012/19/ΕΕ

⁴⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2025/40. Η οδηγία 94/62/ΕΚ καταργείται με ισχύ από τις 12 Αυγούστου 2026, με ειδικές εξαιρέσεις όπως αναφέρεται στο άρθρο 70 του κανονισμού.

⁴¹ Οδηγία 2019/904/ΕΕ

⁴² Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1157

⁴³ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1542

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει ζητήσει μεταβατική περίοδο εξαίρεσης από την πλήρη εφαρμογή των άρθρων 11 και 22 της οδηγίας-πλαισίου για τα απόβλητα (οδηγία 2008/98/ΕΚ) έως το 2036 ή για περίοδο 6 ετών μετά την ημερομηνία προσχώρησης στην ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από την Αλβανία προς υποστήριξη αυτού του αιτήματος. Η ΕΕ θεωρεί ωστόσο ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία προτού να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού και καλεί την Αλβανία να υποβάλει λεπτομερές ειδικό σχέδιο εφαρμογής της οδηγίας που θα περιλαμβάνει:

- α) την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά τα προβλήματα της διαχείρισης των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που άπτονται της υποδομής και της αποκομιδής,
- β) τα οικονομικά και τεχνικά εμπόδια που αντιμετωπίζει η συλλογή βιολογικών αποβλήτων σε εθνικό επίπεδο έως το 2030,
- γ) τις βασικές επενδύσεις, συμπεριλαμβανομένων των προβλέψεων κόστους, που είναι απαραίτητες για ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης αποβλήτων,
- δ) τις στρατηγικές για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και της συμμετοχής του κοινού,
- ε) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής εφαρμογής των στόχων του κεκτημένου της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει ζητήσει μεταβατική περίοδο εξαίρεσης από την πλήρη εφαρμογή των άρθρων 50 και 52 του κανονισμού (ΕΕ) 2025/40 για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας έως το 2040 ή για περίοδο 10 ετών μετά την ημερομηνία προσχώρησης στην ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς υποστήριξη αυτού του αιτήματος. Η ΕΕ θεωρεί ωστόσο ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία προτού να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού και καλεί την Αλβανία να υποβάλει λεπτομερές ειδικό σχέδιο εφαρμογής της οδηγίας που θα περιλαμβάνει:

- α) την ανακύκλωση για βασικά υλικά και το σχετικό κόστος μεταφοράς,
- β) τις επενδύσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ,
- γ) την εισαγωγή της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού,
- δ) τις διακυμάνσεις στα απορρίμματα συσκευασίας λόγω τουρισμού,
- ε) τα προβλήματα της εφαρμογής ενός συστήματος παρακράτησης ποσού έναντι επιστροφής και της υποστήριξης των ΜΜΕ που ανακυκλώνουν,
- στ) τις στρατηγικές για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και της συμμετοχής του κοινού,
- ζ) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει ζητήσει μεταβατική περίοδο εξαίρεσης από την πλήρη εφαρμογή των άρθρων 5 και 6 της οδηγίας 1999/31/ΕΚ του Συμβουλίου περί υγειονομικής ταφής αποβλήτων έως το 2036 ή για περίοδο 6 ετών μετά την ημερομηνία προσχώρησης στην ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς υποστήριξη αυτού του αιτήματος. Η ΕΕ θεωρεί ωστόσο ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία προτού να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού και καλεί την Αλβανία να υποβάλει λεπτομερές ειδικό σχέδιο εφαρμογής της οδηγίας που θα περιλαμβάνει:

- α) τα προβλήματα της εκτροπής από τους χώρους υγειονομικής ταφής και της προεπεξεργασίας των αποβλήτων,
- β) τις επενδύσεις που απαιτούνται για την υγειονομική ταφή, την ανακύκλωση και την ανάκτηση των αστικών αποβλήτων προκειμένου να πληρωθούν οι απαιτήσεις του κεκτημένου της ΕΕ,
- γ) τις ικανότητες ανακύκλωσης και το κόστος εξαγωγής,
- δ) το στάδιο στο οποίο βρίσκονται τα σχέδια για λιπασματοποίηση πράσινων αποβλήτων και για ανακύκλωση αποβλήτων τροφίμων,
- ε) τις στρατηγικές για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και της συμμετοχής του κοινού,
- στ) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ.

Η ΕΕ λαμβάνει υπό σημείωση την πρόοδο της Αλβανίας ως προς την εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ στην **ποιότητα των υδάτων** και υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να διατίθενται οι απαραίτητοι διοικητικοί και οικονομικοί πόροι για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή. Η ΕΕ λαμβάνει επίσης υπό σημείωση τη νομοθετική ευθυγράμμιση της Αλβανίας με την οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα (ΟΠΥ). Η ΕΕ ζητεί μετ' επιτάσεως να οριστικοποιηθούν τα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού (ΣΔΛΑΠ) για όλες τις περιοχές λεκάνης απορροής ποταμού και να εξασφαλιστούν οι χρηματοδοτικοί πόροι για την εφαρμογή τους. Η ΕΕ σημειώνει επίσης το καλά διαρθρωμένο θεσμικό πλαίσιο της Αλβανίας όσον αφορά την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (ΕΑΛ), καθώς και τις σημαντικές ανάγκες επενδύσεων και ικανοτήτων στον τομέα αυτό. Η ΕΕ τονίζει τη σημασία που έχει η διατήρηση υψηλών προτύπων ποιότητας των υδάτων για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος. Η ΕΕ υπενθυμίζει τη σημασία που έχει το ασφαλές και καθαρό πόσιμο νερό. Η ΕΕ παροτρύνει επίσης την Αλβανία να ευθυγραμμιστεί περαιτέρω με τις διατάξεις του κεκτημένου⁴⁴ για το πόσιμο νερό. Η ΕΕ τονίζει ότι είναι ανάγκη να διαθέτει η Αλβανία σχέδια για την ταχεία και αποτελεσματική αντιμετώπιση των πλημμυρών. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να ενεργήσει σε περιοχές κολύμβησης με χαμηλή κατάταξη, εφαρμόζοντας κατάλληλα μέτρα διαχείρισης και, όπου απαιτείται, επιβάλλοντας απαγορεύσεις κολύμβησης, σύμφωνα με το κεκτημένο⁴⁵ για τα ύδατα κολύμβησης. Η ΕΕ υπογραμμίζει επίσης ότι είναι σημαντικό να αναπτυχθεί επιχειρησιακό σύστημα παρακολούθησης των υδάτων για να εντοπίζονται τα ρυπασμένα ύδατα και να προσδιορίζονται οι ζώνες που είναι ευπρόσβλητες σε νιτρορύπανση.

Η ΕΕ τονίζει την ανάγκη να ευθυγραμμιστεί η Αλβανία με την οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική (ΟΠΘΣ) και να διαθέσει επαρκείς πόρους για την εφαρμογή της. Η ΕΕ προτρέπει την Αλβανία να επισπεύσει τους ρυθμούς προόδου όσον αφορά την οδηγία για τα υπόγεια ύδατα, έχοντας στόχο την πλήρη ευθυγράμμιση, και να ενισχύσει τις διοικητικές και τεχνικές ικανότητές της. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να βελτιώσει την ευθυγράμμισή της με το κεκτημένο⁴⁶ για τα πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος θεσπίζοντας σύστημα παρακολούθησης και ενισχύοντας τις ικανότητες.

Η ΕΕ τονίζει ότι, παρά την αξιοσημείωτη πρόοδο που έχει πραγματοποιήσει όσον αφορά την οδηγία για τις πλημμύρες, η Αλβανία χρειάζεται να διαθέτει σχέδια για την ταχεία και αποτελεσματική αντιμετώπιση των πλημμυρών, παράλληλα με τον συνεχή συντονισμό με την οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα, την ενίσχυση των αρχών πολιτικής προστασίας και τις εν εξελίξει διαβουλεύσεις για την αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων.

⁴⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184

⁴⁵ Εκτελεστική απόφαση 2011/321/ΕΕ της Επιτροπής

⁴⁶ Οδηγία 2008/105/ΕΚ

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει ζητήσει μεταβατική περίοδο για να εξαιρεθεί από την πλήρη εφαρμογή των άρθρων 4, 8, 11, 13 και 16 της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα (ΟΠΥ) (οδηγία 2000/60/ΕΚ). Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία θα παράσχει τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου μετά την ολοκλήρωση του ειδικού σχεδίου εφαρμογής της οδηγίας.

Η ΕΕ σημειώνει τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς υποστήριξη αυτού του αιτήματος. Η ΕΕ θεωρεί ωστόσο ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία προτού να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού και καλεί την Αλβανία να υποβάλει λεπτομερές ειδικό σχέδιο εφαρμογής της οδηγίας που θα περιλαμβάνει:

- α) την τρέχουσα κατάσταση της ποιότητας του νερού και τα σχέδια παρακολούθησης της ποιότητας του νερού,
- β) βασικές υποδομές για εγκαταστάσεις επεξεργασίας υδάτων, νομικές και θεσμικές προκλήσεις για το κερτημένο της ΕΕ,
- γ) λεπτομέρειες σχετικά με την ασφάλεια των υδάτων, την παρακολούθηση της ποιότητας και τους αναδυόμενους ρύπους,
- δ) τις αναγκαίες επενδύσεις, το κόστος και το χρονοδιάγραμμα για βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες δράσεις,
- ε) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής εφαρμογής των στόχων του κερτημένου της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει ζητήσει μεταβατική περίοδο εξαίρεσης από την πλήρη εφαρμογή το 2027 του άρθρου 3 παράγραφος 1, του άρθρου 4 παράγραφος 1, του άρθρου 5 παράγραφος 2, του άρθρου 6 παράγραφος 1 και του άρθρου 7 της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (οδηγία ΕΑΛ) έως το 2050 ή για περίοδο 20 ετών μετά την ημερομηνία προσχώρησης στην ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς υποστήριξη αυτού του αιτήματος. Η ΕΕ θεωρεί ωστόσο ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία προτού να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού και καλεί την Αλβανία να υποβάλει λεπτομερές ειδικό σχέδιο εφαρμογής της αναδιατυπωμένης οδηγίας (ΕΕ) 2024/3019 για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων που θα περιλαμβάνει:

- α) την τρέχουσα κατάσταση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων επεξεργασίας υδάτων,
- β) επενδύσεις και μέτρα για την ανάπτυξη ικανοτήτων προκειμένου να πληρούνται οι απαιτήσεις της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων,
- γ) βασικά ορόσημα για τη συλλογή και την επεξεργασία λυμάτων έως το 2040 και το 2050,
- δ) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής εφαρμογής του κερτημένου της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει ζητήσει μεταβατική περίοδο για να εξαιρεθεί από την πλήρη εφαρμογή των άρθρων 5 και 14 και του παραρτήματος Ι μέρη Α και Γ της οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184 σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, έως το 2040 ή για 10 έτη μετά την ημερομηνία προσχώρησης στην ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς υποστήριξη του αιτήματος της Αλβανίας. Η ΕΕ θεωρεί ωστόσο ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία προτού να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού και καλεί την Αλβανία να υποβάλει λεπτομερές ειδικό σχέδιο εφαρμογής της οδηγίας που θα περιλαμβάνει:

- α) την τρέχουσα κατάσταση της ποιότητας του πόσιμου νερού και τα σχέδια παρακολούθησης,
- β) την ιεράρχηση των επενδυτικών προτεραιοτήτων, τη χρηματοδότηση και τα σχέδια μεταβατικής περιόδου για την αντιμετώπιση των διοικητικών προκλήσεων, των προκλήσεων χρηματοδότησης και των προκλήσεων οικονομικής προσιτότητας,
- γ) τις οικονομικές προσπάθειες και τις στρατηγικές ανάπτυξης ικανοτήτων,
- δ) τα ορόσημα για την παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων, τη συμμόρφωση και την προσέγγιση βάσει κινδύνου έως το 2040,
- ε) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει ζητήσει μεταβατική περίοδο για να εξαιρεθεί από την πλήρη εφαρμογή των άρθρων 3, 4, 5 και 6 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία θα παράσχει τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου μετά την ολοκλήρωση του ειδικού σχεδίου εφαρμογής της οδηγίας.

Η ΕΕ σημειώνει τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς υποστήριξη αυτού του αιτήματος. Η ΕΕ θεωρεί ωστόσο ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία προτού να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού και καλεί την Αλβανία να υποβάλει λεπτομερές ειδικό σχέδιο εφαρμογής της οδηγίας που θα περιλαμβάνει:

- α) τον προσδιορισμό ρυπασμένων υδάτων ή υδάτων που διατρέχουν κίνδυνο ρύπανσης και τον χαρακτηρισμό ευπρόσβλητων στη νιτρορύπανση ζωνών,

- β) την ανάπτυξη προαιρετικών κωδίκων ορθής γεωργικής πρακτικής και την έγκριση υποχρεωτικών σχεδίων δράσης για τους γεωργούς,
- γ) την παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων για τον έλεγχο της νιτρορύπανσης και τον περιορισμό της διασποράς αζώτου από κοπριά,
- δ) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει ζητήσει μεταβατική περίοδο για να εξαιρεθεί από την πλήρη εφαρμογή των άρθρων 3 και 6 της οδηγίας 2006/118/ΕΚ σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία θα παράσχει τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου μετά την ολοκλήρωση του ειδικού σχεδίου εφαρμογής της οδηγίας.

Η ΕΕ σημειώνει τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς υποστήριξη αυτού του αιτήματος. Η ΕΕ θεωρεί ωστόσο ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία προτού να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού και καλεί την Αλβανία να υποβάλει λεπτομερές ειδικό σχέδιο εφαρμογής της οδηγίας που θα περιλαμβάνει:

- α) τα κριτήρια για την αξιολόγηση της κατάστασης των υπόγειων υδάτων (χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή πανενωσιακών ποιοτικών προτύπων για τα υπόγεια ύδατα και για τον ορισμό και την εφαρμογή εθνικών ανώτερων αποδεκτών τιμών),
- β) τον εντοπισμό σημαντικών και διατηρούμενων ανοδικών τάσεων στις συγκεντρώσεις ρύπων σε συστήματα υπόγειων υδάτων που διατρέχουν κίνδυνο και τον καθορισμό σημείων εκκίνησης για την αναστροφή των τάσεων,
- γ) τα μέτρα πρόληψης ή περιορισμού της εισροής ρύπων στα υπόγεια ύδατα,
- δ) την υποστήριξη της διαδικασίας χαρακτηρισμού, οριοθέτησης και αξιολόγησης της κατάστασης σε επίπεδο συστήματος υπόγειων υδάτων,
- ε) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει ζητήσει μεταβατική περίοδο για την πλήρη εφαρμογή των σχεδίων που περιγράφονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2007/60/ΕΚ για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία θα παράσχει τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου μετά την ολοκλήρωση του ειδικού σχεδίου εφαρμογής της οδηγίας.

Η ΕΕ σημειώνει τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς υποστήριξη αυτού του αιτήματος. Η ΕΕ θεωρεί ωστόσο ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία προτού να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού και καλεί την Αλβανία να υποβάλει λεπτομερές ειδικό σχέδιο εφαρμογής της οδηγίας που θα περιλαμβάνει:

- α) την ολοκλήρωση των χαρτών επικινδυνότητας πλημμύρας και των χαρτών κινδύνων πλημμύρας που εκκρεμούν,
- β) την οριστικοποίηση των σχεδίων για περιοχές κινδύνου πλημμύρας και την έγκριση των σχεδίων για λεκάνες απορροής ποταμών,
- γ) την εφαρμογή και την παρακολούθηση όλων των σχεδίων, δεδομένου ότι μόνο ένα βρίσκεται επί του παρόντος σε εξέλιξη,
- δ) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένων της ανάπτυξης εκτελεστικών νόμων για τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας και της σταδιακής εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ.

Η ΕΕ υπενθυμίζει τη σημασία της **προστασίας της φύσης** για την προστασία της βιοποικιλότητας της Ευρώπης. Η ΕΕ ζητεί την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο για τα άγρια πτηνά⁴⁷ και τους οικοτόπους⁴⁸ και ζητεί επίσης αποτελεσματική παρακολούθηση, συλλογή δεδομένων και σαφείς αρμοδιότητες των αρχών, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο δήμων. Η Αλβανία πρέπει να ολοκληρώσει την ευθυγράμμιση με όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις οδηγίες αυτές και να επιταχύνει την εφαρμογή τους. Η ΕΕ εκφράζει έντονες ανησυχίες για το γεγονός ότι ο τροποποιημένος νόμος για τις προστατευόμενες περιοχές επιτρέπει έργα υποδομής που θα μπορούσαν να απειλήσουν τη βιοποικιλότητα και τις περιοχές Natura 2000 και παροτρύνει την Αλβανία να ενεργήσει άμεσα για να ευθυγραμμίσει τη σχετική εθνική νομοθεσία με το κεκτημένο της ΕΕ για την προστασία της φύσης. Η ΕΕ ζητεί επίσης την ευθυγράμμιση με τα πρότυπα της ΕΕ για τη διατήρηση της φύσης. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να αξιολογήσει επαρκώς τη συμμόρφωση των έργων υποδομής με τα πρότυπα της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα και την προστασία της φύσης προτού επιτρέψει να προχωρήσουν. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ενισχύσει τις διαδικασίες αδειοδότησης, επιθεώρησης και κλεισίματος των μη συμμορφούμενων ζωολογικών κήπων και να βελτιώσει την ευθυγράμμιση με τον κανονισμό CITES⁴⁹ ενισχύοντας την παρακολούθηση και την επιβολή. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να ευθυγραμμιστεί περαιτέρω με τον κανονισμό ABS⁵⁰, τον κανονισμό για την ξυλεία⁵¹ και τον κανονισμό FLEGT⁵², τον κανονισμό για τα προϊόντα μηδενικής αποψίλωσης⁵³ και τον κανονισμό για την αποκατάσταση της φύσης⁵⁴, καθώς και με τους στόχους του παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα (GBF).

⁴⁷ Οδηγία 2009/147/ΕΚ

⁴⁸ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ

⁴⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 338/97

⁵⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 511/2014

⁵¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 995/2010

⁵² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2173/2005

⁵³ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1115

⁵⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1991

Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να περιοριστούν οι επιπτώσεις των **χημικών ουσιών** στο περιβάλλον. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ευθυγραμμιστεί με τον κανονισμό για τα βιοκτόνα⁵⁵ και να διαθέσει περισσότερους πόρους για την επιθεώρηση και την επιβολή. Η ΕΕ τονίζει τη σημασία της ευθυγράμμισης και της εφαρμογής του REACH⁵⁶, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση των ελεγκτικών πόρων, καθώς και της ευθυγράμμισης με τον κανονισμό PIC⁵⁷, την οδηγία για τον αμίαντο⁵⁸ και τον κανονισμό για τον υδράργυρο⁵⁹. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να ολοκληρώσει την ευθυγράμμιση με τον κανονισμό CLP⁶⁰. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να ευθυγραμμιστεί με την οδηγία για τα πειράματα σε ζώα, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στους ορισμούς της. Η ΕΕ τονίζει επίσης την ανάγκη να ενταθούν οι προσπάθειες ευθυγράμμισης με τη Σύμβαση της Στοκχόλμης για τους έμμοιους οργανικούς ρύπους (POP), ιδίως όσον αφορά τους ελέγχους και την επιβολή.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει ζητήσει μεταβατική περίοδο για να εξαιρεθεί από την πλήρη εφαρμογή των άρθρων 26, 29, 33, 34, 43, 89 (παρ. 2-3), 94 (παρ. 1) και 95 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012 σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων, έως 12 μήνες μετά την ημερομηνία προσχώρησης στην ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς υποστήριξη αυτού του αιτήματος. Η ΕΕ θεωρεί ωστόσο ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία προτού να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού και καλεί την Αλβανία να υποβάλει λεπτομερές ειδικό σχέδιο εφαρμογής του κανονισμού που θα περιλαμβάνει:

- α) τη συμμόρφωση με την καταχώριση βιοκτόνων
- β) την κοινοχρησία δεδομένων
- γ) την αμοιβαία αναγνώριση και τις άδειες
- δ) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ

⁵⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 528/2012

⁵⁶ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006

⁵⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 649/2012

⁵⁸ Οδηγία 2009/148/ΕΚ

⁵⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1102/2008

⁶⁰ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008

Η ΕΕ σημειώνει το χαμηλό επίπεδο ευθυγράμμισης της Αλβανίας με τη νομοθεσία της ΕΕ για **τη βιομηχανική ρύπανση και τη διαχείριση κινδύνων**. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να εντείνει τις προσπάθειες για την ευθυγράμμιση, εφαρμογή και επιβολή της οδηγίας περί βιομηχανικών εκπομπών (OBE) και του κανονισμού για το ευρωπαϊκό μητρώο έκλυσης και μεταφοράς ρύπων (E- MEMP), προκειμένου να επιτευχθεί μια πλήρως ολοκληρωμένη προσέγγιση και να παρακολουθείται στενά η αναθεώρηση και των δύο πράξεων. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να λάβει τα αναγκαία μέτρα για τη συνεπή εφαρμογή του κεκτημένου Σεβέζο. Η ΕΕ ζητεί επίσης την ταχεία ευθυγράμμιση ως προς τον αμίαντο, ιδίως όσον αφορά τις κατεδαφίσεις κτιρίων και τη διαχείριση αποβλήτων. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να εξασφαλίσει ότι η οικολογική σήμανση που θα χρησιμοποιεί μετά την προσχώρηση θα είναι το οικολογικό σήμα της ΕΕ. Η ΕΕ καλεί εξάλλου τη χώρα να εντείνει τις προσπάθειες για το EMAS, με την παροχή στήριξης στις επιχειρήσεις για την υιοθέτηση του συστήματος και με τη διεξαγωγή εκστρατειών επικοινωνίας.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει ζητήσει μεταβατική περίοδο για να εξαιρεθεί από την πλήρη εφαρμογή πολλών άρθρων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια II, III και V της οδηγίας 2010/75/ΕΕ περί βιομηχανικών εκπομπών για [10] έτη από την ημερομηνία προσχώρησης στην ΕΕ. Η ΕΕ σημειώνει τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς υποστήριξη αυτού του αιτήματος στον τομέα της βιομηχανικής ρύπανσης. Η ΕΕ θεωρεί ωστόσο ότι θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία προτού να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση επί του αιτήματος αυτού. Το αίτημα αυτό πρέπει να εξεταστεί και για την οδηγία (ΕΕ) 2024/1785, η οποία τροποποιεί την προαναφερθείσα οδηγία και θα τεθεί σε εφαρμογή το 2026. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να υποβάλει λεπτομερές ειδικό σχέδιο εφαρμογής της οδηγίας που θα περιλαμβάνει:

- α) την υφιστάμενη κατάσταση όσον αφορά τα επίπεδα βιομηχανικών εκπομπών,
- β) την καθιέρωση συστημάτων παρακολούθησης, υποβολής στοιχείων και αδειοδότησης για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις,
- γ) το σχέδιο για την πλήρη συμμόρφωση των βιομηχανικών μονάδων με τις απαιτήσεις της OBE, συμπεριλαμβανομένου του προβλεπόμενου κόστους,
- δ) τη στρατηγική για την υιοθέτηση λύσεων βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών (BAT),
- ε) τις επενδύσεις που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων του κεκτημένου της ΕΕ,
- στ) τη σταδιακή εφαρμογή και το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Αλβανίας με την οδηγία **περί θορύβου**. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να καθορίσει τις οδούς, τους σιδηροδρόμους, τους αερολιμένες και τους οικισμούς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας και να καταρτίσει αναλόγως στρατηγικούς χάρτες θορύβου και σχέδια δράσης για τον θόρυβο. Η ΕΕ χαιρετίζει τη συμμετοχή της Αλβανίας στον μηχανισμό **πολιτικής προστασίας** της Ένωσης (UCPM). Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να συνεχίσει να βελτιώνει το σύστημα πολιτικής προστασίας της. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να συνδέσει το εθνικό της σύστημα επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης με το κοινό σύστημα επικοινωνίας και πληροφόρησης έκτακτης ανάγκης (CECIS).

Όσον αφορά την κλιματική αλλαγή, η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να εντείνει τη νομοθετική της ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ για το κλίμα, η οποία επί του παρόντος βρίσκεται σε περιορισμένο επίπεδο. Η ΕΕ χαιρετίζει τη μερική πρόοδο που επιτεύχθηκε με την έγκριση από την Αλβανία νόμου για το **κλίμα** και ΕΣΕΚ. Η ΕΕ τονίζει την ανάγκη η Αλβανία να καταβάλει προσπάθειες για την περαιτέρω εφαρμογή ενός εθνικού συστήματος εκτίμησης των εκπομπών και των απορροφήσεων αερίων του θερμοκηπίου και να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων δυνάμει του κανονισμού για τη διακυβέρνηση. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να εγκρίνει μακροπρόθεσμη στρατηγική με στόχο την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050.

Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να ευθυγραμμιστεί περαιτέρω με το σχετικό κεκτημένο όσον αφορά την ποιότητα των καυσίμων, ιδίως όσον αφορά τα μείγματα βιοκαυσίμων και το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιούνται σε μη οδικά κινητά μηχανήματα. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ευθυγραμμιστεί με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος και τα φθοριούχα αέρια.

Η ΕΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό η Αλβανία να σημειώσει πρόοδο όσον αφορά το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ της ΕΕ), ιδίως ως προς τη θέσπιση και την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων, την επαλήθευση και τη διαπίστευση (ΠΕΕΔ)⁶¹, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας σχετικά με την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση για τις θαλάσσιες μεταφορές⁶². Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει επίσης να ευθυγραμμιστεί με το παράγωγο δίκαιο του ΣΕΔΕ της ΕΕ, μεταξύ άλλων όσον αφορά το ενωσιακό μητρώο, τη δωρεάν κατανομή, τους πλειστηριασμούς και τον ναυτιλιακό τομέα.

⁶¹ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/2066 και εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/2067 όπως έχουν τροποποιηθεί

⁶² Κανονισμός (ΕΕ) 2015/757

Η ΕΕ τονίζει επίσης ότι η Αλβανία πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τον ΜΣΠΑ και να αναπτύξει τις αναγκαίες ικανότητες στην τελωνειακή της διοίκηση, καλεί δε τη χώρα να αρχίσει τις προετοιμασίες.

Η ΕΕ τονίζει ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες όσον αφορά τη χρήση της γης, την αλλαγή στη χρήση της γης και τις δασοκομικές δραστηριότητες (LULUCF). Η ΕΕ τονίζει την έλλειψη ευθυγράμμισης με τα πρότυπα εκπομπών CO₂ για τα αυτοκίνητα, τα ημιφορτηγά και τα βαρέα επαγγελματικά οχήματα και καλεί την Αλβανία να θέσει σε εφαρμογή τα κατάλληλα συστήματα παρακολούθησης και υποβολής στοιχείων⁶³.

Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να αρχίσει να εξετάζει ένα δυνητικό σύστημα αδειοδότησης για τη δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα (CCS) και τις υποχρεώσεις των εταιρειών πετρελαίου και φυσικού αερίου να χρηματοδοτήσουν τη δυναμικότητα αποθήκευσης έως το 2030.

Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να συνεχίσει να **καταπολεμά τη διαφθορά στον τομέα του περιβάλλοντος**, με τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων υπέρ της ακεραιότητας, της λογοδοσίας και της διαφάνειας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, τις άδειες και τα διπλώματα, και τις επιθεωρήσεις.

* * *

Λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα κατάσταση των προετοιμασιών της Αλβανίας και υπό την προϋπόθεση ότι η Αλβανία θα τηρήσει τα ενδιάμεσα κριτήρια αξιολόγησης όσον αφορά την ομάδα κεφαλαίων 1, η ΕΕ σημειώνει ότι, με δεδομένο ότι η Αλβανία πρέπει να συνεχίσει να σημειώνει πρόοδο όσον αφορά την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ που καλύπτεται από τα ακόλουθα κεφάλαια και όσον αφορά την εφαρμογή του κεκτημένου αυτού, και με την επιφύλαξη τυχόν πρόσθετων όρων που καθορίζονται στα περαιτέρω κριτήρια αξιολόγησης που προσδιορίζονται για την ομάδα κεφαλαίων 4, αυτά μπορούν να κλείσουν προσωρινά μόνον εφόσον η ΕΕ συμφωνήσει ότι πληρούνται τα ακόλουθα κριτήρια αξιολόγησης:

⁶³ Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/631 και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/392 για τα αυτοκίνητα και τα ελαφρά επαγγελματικά οχήματα και τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1242 για τα βαρέα επαγγελματικά οχήματα

Κεφάλαιο 14 — Πολιτική μεταφορών

- Η Αλβανία επιδεικνύει προχωρημένο επίπεδο ευθυγράμμισης με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τα οδικά τέλη και τα διόδια.
- Η Αλβανία έχει ευθυγραμμιστεί με τις απαιτήσεις του κεκτημένου της ΕΕ για τις μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων, το κοινωνικό κεκτημένο στον τομέα των οδικών μεταφορών, τους κανόνες για την πρόσβαση στο επάγγελμα του οδικού μεταφορέα και τις διαστάσεις και τα βάρη για ορισμένους τύπους βαρέων φορτηγών οχημάτων, καθώς και με την οδηγία για τον τεχνικό έλεγχο⁶⁴ και την οδηγία σχετικά με τα έγγραφα κυκλοφορίας οχημάτων⁶⁵.
- Η Αλβανία έχει ευθυγραμμιστεί με το σύστημα ευφών μεταφορών στον τομέα των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών και ξεκίνησε την εφαρμογή του.
- Η Αλβανία έχει διασφαλίσει ότι ένας ικανός, ανεξάρτητος και αποτελεσματικός ρυθμιστικός φορέας σιδηροδρόμων, μια εθνική αρχή ασφάλειας και ένας εθνικός φορέας διερεύνησης είναι πλήρως λειτουργικοί. Η Αλβανία έχει εξασφαλίσει την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την ασφάλεια και τη διαλειτουργικότητα των σιδηροδρόμων.
- Η Αλβανία έχει ευθυγραμμιστεί με το κεκτημένο όσον αφορά τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας, την αναφορά αεροπορικών δραστηριοτήτων και περιστατικών και τις έρευνες αεροπορικών ατυχημάτων και συμβάντων.
- Η Αλβανία επιδεικνύει προχωρημένο επίπεδο ευθυγράμμισης με το κεκτημένο της ΕΕ για την ασφάλεια και την προστασία στη θάλασσα και έλαβε τα αναγκαία μέτρα ώστε να μην περιλαμβάνεται πλέον στον γκρίζο κατάλογο.
- Η Αλβανία έχει ευθυγραμμιστεί με το κεκτημένο για τα δικαιώματα των επιβατών σε όλους τους τρόπους μεταφοράς και έχει διασφαλίσει τον ρόλο των εθνικών φορέων επιβολής κατά την προσχώρηση.

⁶⁴ Οδηγία 2014/45/ΕΕ

⁶⁵ Οδηγία 1999/37/ΕΚ

Κεφάλαιο 15 — Ενέργεια

- Η Αλβανία έχει ευθυγραμμιστεί με το κεκτημένο για την εσωτερική αγορά ενέργειας, ιδίως με τη δέσμη μέτρων για την ενοποίηση του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας
- Η Αλβανία έχει ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της με το κεκτημένο για την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της εκτελεστικής νομοθεσίας, και έχει επιδείξει πρόοδο στην εφαρμογή τους
- Η Αλβανία έχει ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της με τα πετρελαϊκά αποθέματα έκτακτης ανάγκης και τον κανονισμό σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας⁶⁶, συμπεριλαμβανομένου του ορισμού αρμόδιας αρχής για τη διαχείριση των ενεργειακών αποθεμάτων, και έχει ξεκινήσει να δημιουργεί πραγματικό απόθεμα.

Κεφάλαιο 21 — Διερωπαϊκά δίκτυα

- Η Αλβανία έχει ευθυγραμμίσει το νομικό της πλαίσιο με τον κανονισμό ΔΕΔ-E⁶⁷.
- Η Αλβανία συμφώνησε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατόπιν κατάλληλων διαβουλεύσεων, για τα μελλοντικά έργα προτεραιότητας του δικτύου ΔΕΔ-M. Η Αλβανία επιδεικνύει προχωρημένο επίπεδο ευθυγράμμισης με τον κανονισμό ΔΕΔ-M⁶⁸ και έχει επιτύχει επαρκή πρόοδο προς την ολοκλήρωση των έργων για τον ευρωπαϊκό διάδρομο μεταφορών Δυτικών Βαλκανίων – Ανατολικής Μεσογείου.
- Η Αλβανία εξασφαλίζει επαρκή θεσμική και διοικητική ικανότητα με υψηλά πρότυπα ακεραιότητας που απαιτούνται για την ανάληψη των αρμοδιοτήτων του κεκτημένου του παρόντος κεφαλαίου.

⁶⁶ Οδηγία 2009/119/ΕΚ και κανονισμός (ΕΕ) 2019/941

⁶⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/869

⁶⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1679

- Η Αλβανία έχει ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της με το οριζόντιο περιβαλλοντικό κεκτημένο⁶⁹ και έχει επιδείξει απτή πρόοδο προς ένα σταθερό ιστορικό επιδόσεων όσον αφορά την εφαρμογή και την επιβολή στον τομέα αυτό, μεταξύ άλλων όσον αφορά την εκτίμηση επιπτώσεων (οδηγίες για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση), ιδίως όσον αφορά τις επενδύσεις σε υποδομές, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις σχετικά με τη συμμετοχή του κοινού, τις διασυννοριακές διαβουλεύσεις και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα. Η Αλβανία έχει αποδείξει ότι έως την ημερομηνία προσχώρησης θα είναι έτοιμη να εφαρμόσει και να επιβάλει αποτελεσματικά την οριζόντια νομοθεσία. Η Αλβανία διασφαλίζει ότι η εθνική της υποδομή χωρικών δεδομένων συμμορφώνεται με την οδηγία INSPIRE.
- Η Αλβανία έχει ευθυγραμμιστεί με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τα περιβαλλοντικά εγκλήματα και έχει σημειώσει απτή πρόοδο προς την επίτευξη σταθερού ιστορικού επιδόσεων όσον αφορά τα περιβαλλοντικά εγκλήματα, όπως τα εγκλήματα κατά της άγριας ζωής και η υποβάθμιση των οικοτόπων, η παράνομη μεταφορά ή απόρριψη αποβλήτων, τα εγκλήματα ρύπανσης και το παράνομο εμπόριο επικίνδυνων ουσιών.
- Η Αλβανία συνεχίζει την ευθυγράμμιση με το σχετικό κεκτημένο της ΕΕ για την ποιότητα του αέρα⁷⁰ και ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους⁷¹. Υποβάλλει ετήσια στοιχεία σχετικά με τις εκπομπές, σύμφωνα με την οδηγία ΕΑΟΕ⁷², έχει εγκρίνει εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και έχει παρουσιάσει ανάλυση των οικονομικά αποδοτικών στρατηγικών ελέγχου των εκπομπών για το 2030. Η Αλβανία εξακολουθεί να λαμβάνει μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, ιδίως σε περιοχές που υπερβαίνουν τις οριακές τιμές της ΕΕ και με την ανάπτυξη ή την επικαιροποίηση σχεδίων για την ποιότητα του αέρα, όπως προβλέπεται στην οδηγία για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα⁷³.

⁶⁹ Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Συμβουλίου όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2014/52/ΕΕ, οδηγία 2001/42/ΕΚ, οδηγία 2003/4/ΕΚ, οδηγία 2003/35/ΕΚ, οδηγία 2004/35/ΕΚ, οδηγία (ΕΕ) 2024/1203, οδηγία 2007/2/ΕΚ

⁷⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2024/2881

⁷¹ Οδηγία 2016/2284/ΕΕ

⁷² Οδηγία 2016/2284/ΕΕ

⁷³ Οδηγία (ΕΕ) 2024/2881

- Η Αλβανία συνεχίζει την ευθυγράμμιση με το σχετικό κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τα απόβλητα, τηρώντας την ιεράρχηση των αποβλήτων, και διαθέτει κατάλληλη χρηματοδότηση για επενδύσεις σε υποδομές. Η Αλβανία θεσπίζει προγράμματα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και καταρτίζει σχέδια διαχείρισης αποβλήτων —εθνικά και περιφερειακά— τα οποία περιλαμβάνουν πληροφορίες για όλα τα ρεύματα αποβλήτων και τις λύσεις για τη διαχείρισή τους, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα είδη και το δυναμικό των υποδομών διαχείρισης αποβλήτων, τα συστήματα χωριστής συλλογής και τα οικονομικά εργαλεία. Η Αλβανία συνεχίζει την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα του νερού και καταρτίζει σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού που βρίσκεται εξ ολοκλήρου στο έδαφός της, καθώς και για τα τμήματα διεθνών περιοχών λεκάνης απορροής ποταμού που βρίσκονται στο έδαφός της, και εξασφαλίζει ότι έχουν θεσπιστεί η νομική βάση και οι μηχανισμοί για τον διεθνή συντονισμό των εν λόγω σχεδίων. Η Αλβανία επιδεικνύει προχωρημένο επίπεδο ευθυγράμμισης με τη νομοθεσία για το πόσιμο νερό και ευθυγραμμίζεται περαιτέρω με την οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική.
- Η Αλβανία συνεχίζει την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα της προστασίας της φύσης⁷⁴, μεταξύ άλλων καταργώντας τις ασύμβατες διατάξεις που θεσπίστηκαν μέσω τροποποιήσεων του νόμου για τις προστατευόμενες περιοχές (νόμος αριθ. 21/2024) και καταργώντας τη νομοθεσία του 2015 για τις στρατηγικές επενδύσεις. Η Αλβανία έχει υποβάλει στην Επιτροπή τον κατάλογο των προτεινόμενων περιοχών Natura 2000, καλύπτοντας επαρκώς τους τύπους οικοτόπων και τα είδη σύμφωνα με τις απαιτήσεις των οδηγιών για τα πτηνά και τους οικοτόπους. Η Αλβανία έχει εξασφαλίσει την ικανότητα διαχείρισης του δικτύου Natura 2000, μεταξύ άλλων με τη χορήγηση κατάλληλου καθεστώτος προστασίας στις χαρακτηρισμένες περιοχές και την αποτελεσματική εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων διατήρησης με αποτέλεσμα τη διατήρηση και τη βελτίωσή τους. Η Αλβανία αποδεικνύει ότι θα είναι πλήρως προετοιμασμένη για να εξασφαλίσει την εφαρμογή και την επιβολή των απαιτήσεων του κεκτημένου της ΕΕ για την προστασία της φύσης κατά την ημερομηνία προσχώρησης.

⁷⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1991, κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1143/2014, οδηγία 1999/22/ΕΚ του Συμβουλίου, οδηγία 2010/63/ΕΕ, οδηγία 2009/147/ΕΚ, οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 511/2014, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 338/97 του Συμβουλίου, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1007/2009, κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3254/91 του Συμβουλίου, κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 995/2010, κανονισμός (ΕΕ) 2023/1115, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2173/2005 του Συμβουλίου

- Η Αλβανία επιδεικνύει προχωρημένο επίπεδο ευθυγράμμισης με το κεκτημένο στους τομείς των χημικών προϊόντων⁷⁵, του θορύβου⁷⁶ και της πολιτικής προστασίας, και αποδεικνύει ότι θα είναι πλήρως προετοιμασμένη για να εξασφαλίσει την εφαρμογή και την επιβολή των απαιτήσεων της ΕΕ κατά την ημερομηνία προσχώρησης.
- Η Αλβανία επιδεικνύει προχωρημένο επίπεδο ευθυγράμμισης με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά το κλίμα⁷⁷ και έχει αποδείξει ότι θα είναι έτοιμη να το εφαρμόσει και να το επιβάλει κατά την προσχώρηση. Η Αλβανία θεσπίζει ένα ισχυρό πλαίσιο παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων δυνάμει του κανονισμού για τη διακυβέρνηση. Η Αλβανία θέσπισε μακροπρόθεσμη στρατηγική ευθυγραμμισμένη με τον στόχο της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050.
- Η Αλβανία επιδεικνύει προχωρημένο επίπεδο ευθυγράμμισης με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα της εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών, ιδίως με τη θέσπιση νομοθεσίας σχετικά με τη λειτουργία του ευρωπαϊκού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ της ΕΕ)⁷⁸ και των διαδοχικών τροποποιήσεών του. Ειδικότερα, η Αλβανία έχει διασφαλίσει τη θέσπιση και την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων, τη διαπίστευση και την επαλήθευση (ΠΕΕΔ) και την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση στον ναυτιλιακό τομέα στο πλαίσιο του ΣΕΔΕ της ΕΕ σε ολόκληρο το πεδίο εφαρμογής του. Η Αλβανία έχει ευθυγραμμιστεί περαιτέρω με το ενωσιακό μητρώο, τη δωρεάν κατανομή και τους πλειστηριασμούς. Η Αλβανία εξασφαλίζει επαρκή πρόοδο ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόσει τον ΜΣΠΑ κατά την προσχώρηση.
- Η Αλβανία έχει αποδείξει ότι διαθέτει επαρκή ικανότητα των διοικητικών φορέων σε όλα τα επίπεδα με υψηλά επίπεδα ακεραιότητας, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών επιθεώρησης, βελτιώνει περαιτέρω τον συντονισμό των εργασιών και αποδεικνύει ότι όλες οι κατάλληλες διοικητικές δομές καθώς και επαρκής κατάρτιση είναι διαθέσιμες σε εύθετο χρόνο πριν από την προσχώρηση ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή και η επιβολή του κεκτημένου σε όλους τους τομείς του παρόντος κεφαλαίου.

⁷⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008, κανονισμός (ΕΕ) 2024/2865, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 649/2012, κανονισμός (ΕΕ) 2019/1021, οδηγία 96/59/ΕΚ του Συμβουλίου

⁷⁶ Οδηγία 2002/49/ΕΚ

⁷⁷ Ειδικότερα, οδηγία για το ΣΕΔΕ της ΕΕ, κανονισμός ΠΥΕ για τις θαλάσσιες μεταφορές, κανονισμός της ΕΕ για το κλίμα, κανονισμός για τη διακυβέρνηση, και το κεκτημένο όσον αφορά τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος, τα φθοριούχα αέρια, τα πρότυπα εκπομπών CO₂ από οχήματα, τη σήμανση των αυτοκινήτων, την ποιότητα των καυσίμων, τον τομέα LULUCF, τη δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα, την πιστοποίηση των απορροφήσεων άνθρακα και το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα

⁷⁸ Σύμφωνα με την οδηγία 2003/87/ΕΚ για το ΣΕΔΕ της ΕΕ, όπως έχει τροποποιηθεί

Η παρακολούθηση της προόδου ως προς την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ και την εφαρμογή του θα συνεχιστεί καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην παρακολούθηση όλων των ειδικών ζητημάτων που αναφέρονται ανωτέρω προκειμένου να εξασφαλιστούν η διοικητική ικανότητα της Αλβανίας, η ικανότητά της να ολοκληρώσει τη νομική ευθυγράμμιση σε όλους τους τομείς της παρούσας ομάδας κεφαλαίων καθώς και η περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή και την επιβολή. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στις σχέσεις των κεφαλαίων της παρούσας ομάδας κεφαλαίων με άλλα κεφάλαια των διαπραγματεύσεων. Η τελική αποτίμηση της συμμόρφωσης της νομοθεσίας της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ καθώς και της ικανότητάς της για την εφαρμογή του κεκτημένου αυτού μπορεί να γίνει μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο των διαπραγματεύσεων. Εκτός από όλες τις πληροφορίες τις οποίες ενδέχεται να ζητήσει η ΕΕ για τις διαπραγματεύσεις της παρούσας ομάδας κεφαλαίων και οι οποίες πρέπει να υποβληθούν στη Διάσκεψη, η ΕΕ καλεί την Αλβανία να παρέχει τακτικά στο Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης λεπτομερείς και γραπτές πληροφορίες σχετικά με την πορεία εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ.

Με βάση όλες τις ανωτέρω εκτιμήσεις, η Διάσκεψη θα πρέπει να επανέλθει στην παρούσα ομάδα κεφαλαίων σε εύθετο χρόνο.

Επιπλέον, η ΕΕ υπενθυμίζει ότι ενδέχεται να υπάρξει νέο κεκτημένο της ΕΕ μεταξύ της 16ης Ιουνίου 2025 και της ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων.